

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

ejus virtute tantoperè animati sunt, ut tanquam leones ignem spirantes incedentes, nullum periculum declinaverint, quin potius gavisi fuerint, quoniam digni habiti essent, pro nomine Jesu contumeliam pati, Act. 5. v. 41.

3. *Gaudium accendit*, in cordibus fidelium, ut illi in morte sua sperent, Prov. 14. v. 32. & cum Paulo dicant: *ἠνιδουμίας ἔχω*, Phil. 1. v. 23. Est enim spiritus lætitiæ, Psal. 51. v. 14. qui inter alios præclaros fructus quoque gaudium in cordibus suorum accendit, Gal. 5. v. 22. Ne verus Christianus deficiat in tribulationibus suis, Eph. 3. v. 13. quia adspicit in remunerationem, Hebr. 11. v. 26. Rom. 8. v. 18.

Hic inspicias te, mi Christiane! an hunc Spiritus Sancti motum, in te deprehendas?

Hoc non insuper habendum est. Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, hi sunt filii Dei, Rom. 8. v. 14. Naturâ non sufficientes sumus, cogitare aliquid à nobis, 2. Cor. 3. v. 5. Sed Spiritus Sanctus operatur in nobis, & velle & perficere, Phil. 2. v. 13. Impellit nos ad veritatem, ut eandem non modò loquamur, Zach. 18. v. 19. sed & faciamus, 1. Joh. 1. v. 8. Est enim spiritus veritatis, Joh. 16. v. 13. Impellit nos ad beneficentiam erga egenos, est enim spiritus bonus, Psal. 143. v. 10. Impellit nos ad patientiam, ut cum Hiobo dicamus: Si bona susceperimus Job. 2. v. 10. Fructus enim ejus sunt, caritas, gaudium, pax, longanimitas &c. Gal. 5. v. 22. Impellit nos ad orationem, est enim spiritus gratiæ & precum, Zach. 12. v. 10. & postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus, Rom. 8. v. 26.

Et hic impulsus tam efficax est, ut à nulla creatura impediri possit. Hinc factum,

quod S. Martyres nulla Persecutorum tormenta, imò ne mortem ipsam perituerint. Exemplo sit Stephanus, Act. 7. v. 55. Paulus, Act. 20. v. 23. Hinc est, quod veri Christiani gloriantur in tribulationibus, quia caritas Dei diffusa est in cordibus nostris, per Spiritum Sanctum, Rom. 5. v. 3. 5.

Non autem impulsus hic more Anabaptistico vel Enthusiastico intelligendus est: sed oritur ex verbo, & fit cum verbo, hoc est testimonium spiritus, Joh. 5. v. 39.

Ubi igitur verbum repellitur, Spiritus Sanctus quoque operationem suam exercere nequit: sed ut de Phariseis dicitur, spernunt illi consilium Dei adversus seipsum, Luc. 7. v. 30. Unde Augustinus: *Ita aguntur pii, ut etiam agant.* Quod fit, si verbum cum mansuetudine suscipiant, Jac. 1. v. 21. nec Spiritui Sancto resistant. Act. 7. vers. 51.

Hinc itaque quilibet se probare poterit, à quo regatur.

Quod si in omnibus flagitiis volutes te, non gloriari poteris, te Spiritu Sancto agi, is enim effugit fictum, Sap. 1. v. 5. Tob. 6. v. 17. *Ubi vita agitur, qualis est porcorum, ibi non est Deus, sed Demones,* Nazianzeno asserente. Sapere enim carnis, inimicum est Deo, Rom. 8. v. 7. Unde quotidie suspiremus: *Cornundum crea in me Deus, & spiritum firmum innova in visceribus meis.* Psal. 51. v. 12. 14.

De Secundo.

Pergemus nunc ad alterâ partem, *ἡ ἑσπέρη*, sive *nocturnam Christi* meditaturi. Hic nobis in hoc Evangelio proponitur:

I. Tanquam Patris legatus, idè dicit Christi-

Chriftus : Sermo, quem audiftis, non eft meus, fed ejus, qui mifit me, patris.

Deus eft fpiritus, Joh. 4. v. 24. Et habitat in luce inaccessibili, 1. Tim. 6. v. 16. Quando igitur cum homine colloqui aut agere vult, aut in forma peregrina apparet, uti Abrahamo, Gen. 18. v. 1. aut utitur mediatore, ficut, cum legem promulgaret in monte Sinai, Exod. 32. v. 1. Act. 7. v. 30. Neque enim nos vocem ejus audire & perferre poffumus, ficut nec Ifraëlita tonitrua, & lampades, & fonitum buccinæ, Exod. 20. v. 19.

Idem in his diebus noviffimis præftitit, quibus locutus eft nobis in filio, Hebr. 1. verf. 2. Hic quali magnus ille Cancellarius fuit, qui quæcunque audivit à patre, nobis nota fecit, Joh. 15. v. 15. Et poftquam carnem noftram affumfit, & frater nofter factus eft, Hebr. 2. v. 14. 17. eò minus eum metuere, fed cum fiducia ad thronum gratiæ ejus adire poffumus, Hebr. 4. v. 16. & difcere quæ nobis defunt, nempe manfuetudinem, & cordis humilitatem, Matth. 11. v. 19.

Spartani in ufu habebant, ut uno faltem legato miffo, negotia fua apud exteros Reges tractarent. Hoc aliquando finiftre exceptum, & pro contentu habitum eft: & quamvis legatus, fe unum ad unum miffum effe, excufaverit, tamen Rex ille in data refponfione acquiefcere non voluit. Magnates enim plerumque in hoc magnificentiam fuam manifeftant, ut non modò primarios viros ablegent: fed magno quoque comitatu eos exornent, quò magnificè ingredi, & pompam Principum fuorum præfentare poffint.

Nihil autem hoc faciendum eft, refpectu legationis, quam Deus cœleftis Pater, ad

nos mifit. Ubi enim venit plenitudo temporis, mifit Deus Filium fuum, Gal. 4. v. 4.

Licet igitur ille, fine omni pompa, in fervi forma, in terris lefe exhibuerit, Phil. 2. v. 7. non tamen propterea ipfum defpiciamus, fi quidem à Deo miffus eft, & omnia nobis ad falutem neceffaria, manifeflavit, Joh. 1. v. 18.

Exemplo nobis funt Judæi, qui legatum hunc rejecerunt, ideò Deus eos abjecit, & per totum orbem difperfit, ut ficut populus direptus & prædæ expositus, Efa. 42. v. 22. in execrationem, in ftuporem, in maledictionem, & in opprobrium, Jer. 44. v. 12. Hinc cautius mercari difcentes, ab ejuſdem contentu nobis caveamus. Deuter. 18. v. 18. 19.

II. *Tanquam hoſtes pergratus*, qui cum Patre & Spiritu Sancto ad fe diligentes veniet, & manſionem apud eos facturus eft.

Hac maxima gloria eft.

Magi Chaldaici, habitationem Deorum cum hominibus impoffibilem reputabant, Dan. 2. v. 11. Sed fi ad tempus N. T. vivi perveniſſent, aliter ſenſiſſent. Tunc enim caro facta eft, & habitavit in nobis, Joh. 1. v. 14.

Horatio & Virgilio maximo honori datur, quod Imperator Auguſtus identidem in medio ipſorum reſederit. Sed quid hoc refpectu ejus æſtimandum, quod non Imperator Auguſtus, fed Spiritus Sanctus domicilium fuum in cordibus noſtris figat. Neque enim Virgilium à Melancholia, & Horatium ab oculis lippis, quibus illi laborabant, præſervare potuit, licet medius ipſos interſederit.

At Spiritus Sanctus Melancholiam & triftitiam eximere valet, miſſus enim eſt, ut

ut confolaretur lugentes, Efa. 61. v. 2. Quod & præftitit, dum patrem suum clarificavit, Joh. 17. v. 4. ut cor ejus intröfpicere poffimus, quomodo in nos affectus fit. Propterea quoque dicit: ipfe pater amat vos, quia vos me amastis, & credidistis, quia ego à Deo exivi, Joh. 16. v. 27. Præftat idem quotidie, per Spiritum suum Sanctum, qui interno testimonio suo corda nostra confirmat, ut non dubitemus, sed fciamus, cui credamus, 2. Tim. 1. v. 12.

Olim Dominus in *Jerusalem ignem habebat & caminum*, Efa. 31. v. 9. Nos spiritualis illa Hierofolyma sumus, in qua non modò tota SS. Trinitas habitat: sed & Spiritus S. ignem & caminum alit, juxta illud, 2. Cor. 6. v. 16.

Ezechieli ostendebat Deus in visione civitatem, cujus nomen, *Jehova ibi*, Ezech. 48. v. 35. Tu Christiane! civitas illa es, tuum nomen est, *Jehova ibi*, Pfal. 132. v. 14.

Quod si igitur Deus non solùm *pro nobis*, sed & *in nobis*, quis contra nos? Rom. 8. vers. 31.

Hoc solatio freti, in omnibus adversitatibus animosi esse possumus. Major enim est, qui in nobis est, quàm qui in mundo, 1. Joh. 4. v. 4.

III. *Tanquam noster advocatus*, sicut appellatur, 1. Joh. 2. v. 1.

Talem se præstitit trifarvam:

1. *Spiritum Sanctum mittendo.* Fidelis Advocatus, profecturus aliquò peregrè, alium substituit, qui Clientis causam agat. Sic Christus Apostolis visibilem suam præsentiam subtrahitur, alium iisdem Paracletum promisit: quem etiam decimo post ascensionem die misit. Act. 2. v. 1. seqq.

Adhuc hodierno die solatio hoc fruimur: licet enim Spiritus Sanctus eâ men-

surâ, quâ super Apostolos effusus est, hodie nobis non communicetur: attamen primitias spiritus accipimus, Rom. 8. v. 23. & non inexperti sumus, quomodo Spiritus Sanctus munus hoc suum in nobis obeat, quando Diabolus accusat, Apoc. 12. vers. 10. & mundus persequitur, Joh. 15. v. 20. & crucis variationes & exercitus contra nos sunt, Job. 10. v. 17. Nisi enim ille solamine suo nos reficeret, pereundum nobis esset in afflictione nostra, Pfal. 119. v. 92. Verùm per internum ipsius alloquium mutamus virtutem, Efa. 40. v. ult. Ut flocci æstimemus afflictiones, & dicamus: Quid enim mihi est in cælo? Pfal. 73. vers. 25.

2. *Pacem relinquendo*, sic enim ad Apostolos ait: Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: non quomodo mundus dat, ego do vobis. Sed spiritualem dat nobis conscientie pacem, quæ exuperat omnem sensum, Phil. 4. v. 7.

Fidelis Advocatus in id ante omnia incumbit, Clienti suo pacem, & salvum conductum procuret, dum res ad exitum deducatur. Idem nobis Christus acquisivit. Per illum enim pacem habemus cum Deo, Efa. 54. v. 9. cum propria conscientia, Col. 1. v. 13. Cum hostibus nostris, qui quidem nos impugnare, sed expugnare nequeunt. Diabolus arma amisit, Luc. 11. v. 22. Mors aculeum, infernus victoriam, 1. Cor. 15. v. 15. Non dicere cum Paulo possumus: Si Deus pro nobis, quis contra nos? Rom. 8. vers. 33-34.

3. *Mundi Principem confundendo.* Fidelis Advocatus causam ad extremum tueri, nihilque juris contrarie parti relinquit.

Idem Christus fecit: propterea ait: Venit princeps mundi hujus, & in me non habet